

## PNRR poate impulsiona investitiile si atenua efectele de frânare a economiei generate de politica fiscala (oficial BNR)

**România nu are alternativa la disciplina fiscala, dar PNRR poate reprezenta motorul investitiilor si poate atenua efectele contractioniste provenind din partea politicii fiscale, sustine Cristian Popa, membru al Consiliului de Administratie al Bancii Nationale României (BNR), în articolul "Motorul cresterii: de la consum la investitii".**

"Nu exista alternativa la disciplina fiscala. PNRR însa poate reprezenta motorul investitiilor si poate atenua efectele contractioniste provenind din partea politicii fiscale. De asemenea, nu exista alternative la o anumita doza de austeritate. Deficitul nu mai poate creste, iar mediul privat deja plateste taxe mai mari. Fara rigoare bugetara, România ar deveni rapid nefinantabila. Nu suntem acolo, însa depindem mult de capacitatea administrativa a aparatului public. MIPE, Ministerul Finantelor, Guvernul, autoritatile locale - toate trebuie sa-si faca treaba, sa lucreze împreuna la acelasi obiectiv: investitiile pe fonduri europene, ce au si efecte pozitive pentru economie. Poate ca prioritatea zero a actualei coalitii ar trebui sa fie chiar aceasta: aducerea în tara a miliardelor de la Uniunea Europeana. Cresterea economica de anul viitor sta, în buna masura, în aceasta ecuatie. Iar cheia este, în mod inevitabil, la MIPE, dar usa se va deschide doar cu un sprijin amplu de la restul ministerelor si autoritatilor publice, care trebuie sa depuna eforturi sustinute pentru implementarea efectiva a proiectelor", a scris Cristian Popa.

Potrivit acestuia, consolidarea fiscala a câstigat credibilitate în ochii investitorilor, iar reactia lor, pozitiva în acest caz, se vede în dobânzile la care România se finanteaza.

"Dar aceasta fereastră de încredere poate disparea rapid. O abatere de la traiectoria actuala, revenirea la cheltuieli discretionare mari sau o criza politica pot readuce exact scenariul pe care l-am evitat la limita: pierderea ratingului de investitii, închiderea pietelor, dificultati de finantare, fuga capitalului si presiuni severe de depreciere. Asta nu înseamna ca masurile pe partea de cheltuieli nu sunt necesare, utile si asteptate de societate. Dimpotriva: eu cred ca sunt esentiale. Când premierul spune ca exista risipa în administratia publica, cred ca are dreptate, confirma ceea ce economistii de dreapta sustin de ani de zile. Este nevoie, mai mult ca oricând, de eficientizarea cheltuirii banului public si de o colectare mai buna. Nu poti avea taxe ca în Vest si servicii publice ca în Est", afirma Cristian Popa.

El mentioneaza ca stimularea activitatii economice cu fonduri europene este o masura de conjunctura, însa "alta mai buna nu avem".

"Decât sa dezbatem încontinuu, pe toate posturile TV, despre prabusirea iminenta a economiei românești (prabusire care nu mai vine), mai bine ne-am uita la ce putem face, în acest context, sa creasca. Economistilor de pe micile ecrane trebuie sa le spunem ca instrumentul pe care îl cauta este deja aici: în program, investitii pe bani europeni, cu efect economic multiplicator. De stânga sau de dreapta, nu ar trebui sa faca opozitie la si mai multe autostrazi, la si mai multe garnituri moderne de tren, autoutilitare de pompieri sau salvari, de asemenea moderne, pe bani europeni. Pachetul fiscal vizeaza în principal consumul si acest lucru se vede deja în dinamica tot mai slaba din 2025 si 2026. În schimb, investitiile sunt afectate mai putin si ramân în teritoriu pozitiv. Daca România va reusi sa atraga fondurile PNRR si banii din CFM, investitiile pot redeveni motorul principal al economiei, iar cresterea economica va antrena evolutia pozitiva a consumului. Un motor alimentat cu combustibil european. În plus, restrângerea deficitului extern pare sa continue, cu doua mari resorturi: cresterea dinamicii exporturilor în 2025 si reducerea dinamicii importurilor în 2026", arata Cristian Popa.

Potrivit analizei, în prezent, consumul nu mai încalzeste economia, iar investițiile încep să duca greul și să împingă creșterea pe baze mai sănatoase.

"Când vine vorba de PIB, chiar dacă în trimestrul IV economia nu mai crește deloc, România tot va încheia anul cu un PIB cu aproximativ 1,3% mai mare decât anul trecut. Pentru ca media pe întregul an să rămână la 0,8% (creșterea cumulată din primele trei trimestre), ar fi nevoie de o scădere abruptă, de aproape 2% în trimestrul IV, un scenariu improbabil. Aceste evoluții tin și de efecte statistice: este mai mult matematica decât economie. Important este însă altceva: puteam fi într-un scenariu de "hard landing", o corecție dureroasă și bruscă. Nu suntem acolo. Trecem printr-un "soft landing", o încetinire controlată, necesară după ani de creșteri nesustenabile ale consumului. Nu e un proces plăcut, nici ușor, societatea acceptă greu schimbarea de ritm, dar era inevitabil. Probabil vom avea doi ani cu creștere economică redusă, doi ani de reasezare pe baze macroeconomice mai sănatoase, cu deficite mai mici, ceva mai echilibrate. Nu sunt ani pierduți. Din contra: în economie, la fel ca la un elastic întins prea mult și eliberat repede, corecțiile bruste pot fi dureroase, sau altfel spus, chiar mai plastice, "cu cât ești mai sus (cu deficitele), cu atât poți să cazi mai tare". Mai bine un pas mai lent, dar relativ sigur, decât o prăbușire forțată. Preferăm o creștere mai mică, dar construită sănătos", a mai scris Cristian Popa, membru al Consiliului de Administrație al BNR.